

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo
BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz ; obec.bohdasin@dobruska.net

redakční rada: Jana Petruš, Hana Matějčková,

Josef Černý, Ing. Jaromír Štěpán

stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská

2/2020

Červen

Astronomické léto začalo 20. 6. 2020.

Těšíme se na sluníčko a teplo, i když zatím si s námi pohrává a vypadá to spíše na podzim.

Léto je teplo, vůně sena,
na loukách samá kopretina.
Jahody, borůvky sbíráme,
na velkou úrodu čekáme.

S kolem na výlety jezdíme,
hrady a zámky navštívíme.
Koupání k létu také patří,
třeba někdo i kapra spatří.

Tak si to léto pořádně užijme,
než podzim zase uvidíme.

A co se u nás událo od posledně?

11. května převoz nového zvonu do rokolského kostela

17. května rozvoz kytiček ke svátku maminek, babiček, prababiček

6. června dětský den

8. června veřejné zasedání

27. června hasičské narozeniny

V Bohdašíně se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

V pondělí 8.6.2020 se za účasti 7-mi zastupitelů a 9-ti občanů obce konalo zasedání zastupitelstva obce.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí hospodaření obce k 31.5.2020.

Zastupitelstvo schválilo prodej části parcel 980 a 887 ve Vanovce.

Dále zastupitelstvo schválilo dofinancování rozdílu mezi celkovou cenou a poskytnutou dotací od GR HZS na dopravní automobil pro JSDH a zároveň schválilo podání žádosti na částečné dofinancování dopravního automobilu do programu vyhlášeného Královéhradeckým krajem.

Zastupitelstvo obce schválilo zařazení území obce do územní působnosti Místní akční skupiny Pohoda venkova na období 2021-2027.

Zastupitelstvo též schválilo uzavření smlouvy s Uměleckým zvonářství Dytrichová na technické vybavení zvonu v kostele v Rokoli a to v rozsahu dodávek a prací, jako v původní schválené smlouvě s firmou BOROKO v maximální ceně 250.000,-Kč.

Zastupitelstvo uložilo starostovi obce podat žádost o dotaci na dofinancování dopravního automobilu pro JSDH. Dále zastupitelstvo uložilo starostovi uzavření smlouvy s Uměleckým zvonářství Dytrichová s.r.o. dle pravidel schválených zastupitelstvem.

Několik dalších informací.

Na instalaci zvonu v kostele v Rokoli bylo třeba sehnat jiného dodavatele, jelikož majitel firmy BOROKO bohužel zemřel, a firma tím zanikla. Obec musela zaplacenou zálohu přihlásit do dědického řízení.

Mohu Vás též informovat, že obci byla schválena Královéhradeckým krajem dotace na projekt vodovodu ve výši 600 000,- Kč.

Během měsíce června byl zrealizován projekt dopravní bezpečnosti v obci, který hradila formou dotace firma Škoda Auto. Bylo rozšířeno veřejné osvětlení na křižovatce, vyměněno dopravní zrcadlo pro výjezd z dolní části obce a instalován nový měřič rychlosti na vjezd do obce. Původní měřič, pokud půjde opravit, bude instalován uvnitř v obci.

Během prvního pololetí byly přepracovány webové stránky obce, ohledně přístupnosti z mobilních zařízení a dalších změněných předpisů. S úpravou stránek byl též instalován modul Informační SMS. Rozesláním SMS z tohoto modulu Vás můžeme informovat o aktuálním dění v obci, zasílat pozvánky na akce pořádané obcí a v neposlední řadě informovat o hrozícím nebezpečí. Přihlášení k odběru těchto SMS je možné přímo na stránkách obce <https://www.bohdasin.cz/>, případně obci sdělit číslo mobilního telefonu a o ostatní se již postaráme. Dle mojí představy by bylo dobré, aby alespoň jeden člen domácnosti byl na tento modul přihlášen, ale vše je na Vaší dobrovolnosti.

Hospodaření obce k 31.5.2020

Příjmy v tis.Kč	Rozpočet 2020	Skut. k 31.5.2020	%
Daně celkem	3 144,8	1 045,2	33,2
Místní a správní poplatky	85,0	80,3	94,5
Odvody z loterií	16,0	9,4	58,9
Dotace ze SR na st. správu	68,1	28,4	41,7
Ostatní příjmy o obcí – spol.JPO	20,0		
Sbírka	200,0	574,5	287,2
Bytové hospodářství (pronájmy)	145,0	60,4	41,6
Činnost místní správy (pronájmy,prodeje)	36,0	11,6	32,3
Financování-přebytky z minulých let	1 685,1	0	
CELKEM	5 400,0	3 824,8	97

Výdaje v tis. Kč	Rozpočet 2020	Skut. k 31.5.2020	%
Vnitřní obchod	20,0	12,5	62,3
Komunikace	650,0		
Vodovod	1 500,0	6,1	0,4
Vodní nádrže	20,0		
Školy a školky	4,0		
Kultura, děti, mládež	90,0	7,3	8,1
Údržba budov (opravy, investice)	100,0	50,9	50,9
Veřejné osvětlení	60,0	12,1	20,1
Odpady	160,0	54,1	33,8
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	150,0	13,7	9,2
Krizová opatření	10,0		
Požární ochrana včetně dotací	750,0	31,0	4,1
Zastupitelstvo	365,0	149,4	40,9
Pořízení zvonu a oprava věže kostela	750,0	311,8	41,6
Činnost místní správy	674,7	150,3	22,3
Příspěvky DSO a ostatní rezervy	25,0	13,3	53,1
Ostatní výdaje	71,3	55,7	78,3
CELKEM	5 400,0	868,2	16,1

Napsal: Starosta obce

Bohužel letošní omezení s Covid-19 nám zakázalo uspořádat na obecním úřadu oslavu ke dni maminek, babiček, prababiček. Vznikl tedy nápad, že aspoň ženy obdarujeme kytičkou, přáníčkem a malým dekorativním zápichem. Paní Lída Kačerová obstarala kytky, Hanka Matějčková přáníčka a zápichy. V neděli 17. května se dovezly před vchody domů všech žen, které chodily pravidelně na oslavy na obecní úřad, kytičky s přáníčkem a zápichem. Doufám, že jsme v této těžké době udělali aspoň trochu radosti a vykouzlili úsměv na tváři.

V červnu, jako každý rok se slavil dětský den. V sobotu se za hasičskou zbrojnicí sešly děti místní i přespolní, aby si užily odpoledne. Počasí moc nepřálo, ale i tak si to užili děti i dospělí. Čekala na ně opičí dráha, střelba ze vzduchovky, jízda na mini motorce, skákání v pytli (kterého se zúčastnili i tatínci a maminky),

hra „škatule, škatule hýbejte se“ v provedení s papíry na zemi, ne s židlemi. Také si vyzkoušely svůj čich, kdy si měly očichat 6 různých vůní v zakrytých pytlících a poznat co je to za vůni. Jen pro představu, hádaly vůni zubní pasty, skořice, hořčice, kafe,..... Zpívaly karaoke. Když přišel hlad, tak si opekly špekáček a na závěr celého dne přijeli dva koně ze Slavoňova. Děti se povozily, některé i 3x. Při odchodu dostalo každé dítě balíček se sladkostmi a malou hračkou. Děkuji obci Bohdašín a hasičům za finanční podporu a všem co se podíleli na organizaci za pomoc.

Napsala: Jana Petřů

V Bohdašíně před 50-ti lety - druhá část Rok 1970

Kultura a zábava

Tradiční starodávnou ostatkovou zábavu s maskami uspořádal 10. února Požární sbor v Bohdašíně se starou dechovou hudbou, která vyhrávala ještě dle starého zvyku i v době postní, takže to některým spoluobčanům náboženského smýšlení bylo proti mysli.

11. května byla uspořádána prostřednictvím Jednoty přednáška s diapozitivy v barvách o „Expedici Lambarené“ ve střední Africe, kterou přednášel a vedl jeden z osmi účastníků MUDr. Plaček. Návštěva byla opravdu velmi početná i z okolí, dokonce až z Nového Města nad Metují.

Posvícenskou zábavou, která je pro obec Bohdašín vždy třetí neděle v říjnu, opět svoji tradici dodrželi naši požárníci. Byl i tradiční pondělní průvod s hudbou do Rokole, kde se konala pobožnost za zemřelé. Na zpáteční cestě opět vyhrávala hudba do kroku a průvod končil v hostinci „Na nové“ tradiční pondělní zábavou, kdy dle starého zvyku berou k tanci až do 22. hodiny večerní ženy, a to bývá pro některé muže těžkou zkouškou.

Odešli od nás

Dne 14. března zemřela v Kohoutově u své provdané dcery pí. Haufrové paní Anežka Holá, vdova ve stáří 83 roků a pohřbena je ve Slavoňově dne 21.3. do rodinného hrobu ku svému manželu.

Dne 5. května zemřel Josef Hrudík čp.8 ve stáří 83 roků, patrně to byl poslední potomek rodu Hrudíků, kteréž to jméno se v archivech objevuje již od 17. století.

Dne 8. května zemřela v opočenské nemocnici paní Anna Klamtová z Vanovky čp.5 ve stáří 76 roků. Pohřeb se konal 14. května ve Slavoňově.

Dne 21. června zemřel pan František Kárník z čp. 50 v Bohdašíně ve stáří 67 roků, raněn mrtvicí a přes veškeré úsilí nedalo se nic dělat. Byl pracovníkem JZD, který se věnoval hlavně chovu býků pro aukce. Pohřeb se konal na hřbitově českobratrském v Tisu za hojně účasti.

Dne 27. listopadu zemřel ve Vanovce pan Josef Klamta čp. 5 ve stáří 76 roků na infarkt. Pro dosti silný záchvat ani lékař nedoporučoval převoz do nemocnice. Po smrti své manželky bydlel v chalupě sám a tu sousedovi bylo nápadné, že navečer nerozsvítil a když se přesvědčili, že leží na podlaze, nedalo se ani po přivolání tří lékařů nic dělat.

Počasí a různé zprávy

Leden – je poměrně dosti slušný, teploty klesly nejvýše na -17°C a to jen ojediněle, jinak se pohybovaly kol -10 až 14°C . Občas slabě sněžilo ale 24. - 25. byla vánice, takže i doprava byla zde částečně omezena.

Únor – říká se že svatá Háta na sníh bohata, ale letos to neplatilo. V první dekádě se zdálo, že bude brzo jaro, těmi větry byl sníh smeten, už se ukazovaly ozimy i měkoty. Avšak v druhé dekádě sněžilo a též velké vánice 13. a 15., takže místy byly silnice úplně zaváté, dle hlášení rozhlasu 14. února odpoledne silnice Dobruška – Deštné je nesjízdná a že zůstaly tam pluhy i fréza. Od 14. mrazy stoupají na večer – 15°C , přes poledne nejvýše -2°C . Toto mrazivé počasí během tří dnů zvolna povolilo a stále sněží. 21. 2. Napadlo více jak 30 cm nového sněhu. Letošní únor jak na začátku sliboval se velice rychle obrátil, že byl opravdu na sníh bohatý, že zdá se není dávno takové paměti, jak v roce 1940 – 41 rovněž v únoru a v roce 1929 též v únoru, ale tehdy dostoupily teploty až -32°C a místy při vodních tocích i více. Tak skončil letošní únor, který se zdál na začátku velice slibný s příchodem jara, když už zima trvá od 20. listopadu minulého roku.

Březen – začíná opět 1. Se sněžením a ráno mráz -7°C . kalamita sněhová dovršila 5. a 6. 3., kdy napadlo přes půl metru sněhu. Ploty s výše 150 cm jsou místy zaváty sněhem a tak zvěř, zvláště zajáci nadělali veliké škody na ovocných stromech ohryzem, ať jabloní či hrušní ale i třešní a švestek. Škody celonárodně jdou do milionů korun jak na lesních kulturách, tak i na budovách, které měly ploché střechy, zvláště tam, kde nebyl sníh včas odstraněn. V polovině března leží ještě přes metr sněhu v souvislém stavu a jaro ne a ne se ukázat. Jak hlásila meteorologická stanice v Komořanech, 200 let nenapadlo tolik sněhu, zvláště ve středních Čechách jako letošní rok, Deštné hlásí dne 16. března stav sněhu 1,9 m napadaného, nikoliv navátého. Dne 6. března naměřil jsem dole na louce u nás napadaného sněhu 1,25 m. Sníh tuze pomalu ubývá a ještě téměř denně napadne nový. 28. března v 16 hodin se přihnala od západu vichřice s bouřkou, napadlo opět 17 cm nového sněhu. 31. března je ještě souvislá sněhová pokrývka v síle 25 cm. Kdy bude jaro, není ani zdání. Špačci přiletěli 23. března, avšak jsou pořád zmrzlí, až už i těm je to velice divné, co se to děje. Vždyť se to podobá Sibiři neb zima trvá už od poloviny listopadu minulého roku a dle zpráv snad roku 1896 byl sníh též po celý březen. Při té sněhové bouři pravděpodobně sjel blesk do elektrického vedení, a jak mi vyprávěl pan Syrovátka z čp. 7, má úplně spálené rádio, jen se z něj prý zakouřilo.

Duben – prvních deset dnů měsíce se rovněž podobalo březnu, ač přec občas slunko trochu vysvitlo a sníh se pomalu ztrácí. Až po desátém se trochu oteplilo a sníh mizí. 19. dubna v 16 hodin menší bouře s deštěm, teplota odpoledne 18°C . 22. dubna se ohlásily první vlaštovky a čejky, ovšem ke konci měsíce opět sněhové přeháňky a citelné ochlazení, ráno -2°C , odpoledne jen 10°C .

Květen – první máj letošního roku byl celý bílý sněhem, přes noc napadlo snad víc než 8 cm a dopoledne stále sněží, odpoledne částečné uklidnění, takže do večera sníh stál. 2. května rovněž sněžení a chladno. Avšak teplá vlna, která se poté dostavila při teplotě ráno 10°C , odpoledne až 23°C potrvála do 11., kdy prší. Vše rychle raší a 7. května rozkvétá meruňka a 9. pak třešně. První kukačka si zakukala již 6.5.

Zdá se, že zmrzlíci se opravdu přihlásili včas, neb 13. května teploměr ráno opět jen 7°C , odpoledne pouze 13°C , rovněž tak i 14. května, kdy je ještě mlhavo s mírným deštěm. Chladné a poměrně zamračené počasí i chvílemi dosti citelné ochlazení, až teprve ku konci měsíce trochu oteplení a sluníčko.

Červen – Z počátku ještě chladný s občasným vyjasňováním a oteplováním – ráno kol $10 - 12^{\circ}\text{C}$.

10. června se přihnala velká bouřka, místy s kroupami a průtržemi, dle zpráv zvláště na Moravě natropila mnoho škod na obilí, bramborách a pícevinách zatopením. Poté až do konce měsíce téměř bez deště jen ojediněle trochu jako rosa – teploty stoupají až přes 30°C .

Červenec – první dekáda teplo a sucho, teploty až 31°C , ráno $10 - 14^{\circ}\text{C}$ a bez deště. Ku konci měsíce občas děšť, avšak málo a půda byla brzo zase vyschlá.

Srpen - střídavé počasí a občasnými srážkami bez většího významu, jen to meškalo práci na polích při žních. Jinak letošního roku obilí nebylo poškozeno mokrem, aby vzrostlo.

Září – Jak ukázal sv. Jiljí na 1. září, tj. stará pranostika lidu venkovského, kdy bylo opravdu pěkně a teplo, že tak má být po celý měsíc. Až na malé výjimky to neplatilo, chvílemi bylo dosti chladno, z rána pouze 5⁰ C ale někdy odpoledne i 23⁰ C. 29. září se přihlásil první mrazík -2⁰ C.

Říjen – dle staré pranostiky, že obvykle po prvním mrazíku okolo sv. Václava přijdou v říjnu deště se skoro vyplnilo. Poměrně dosti nevlídný byl tento měsíc.

Listopad – probudil se s nevlídným počasím a dne 8. 11. mrazík -6⁰ C a zase opět chvílemi deštivé počasí, které trvalo s malými obměnami až do konce měsíce.

Prosinec – počasí jako v listopadu trvalo do poloviny měsíce od kdy se ochladilo, takže vánoce byly přec jen v bílém rouše as tak 10 cm sněhu. Silná jinovatka na stromech způsobila opět nějaké polomy, hlavně na břízách, které to neunesly a praskaly, ty slabší byly ohnuté až k zemi. Ale byl to pěkný pohled, když občas vysvitlo slunko na zasněžené a ojiňené stromy v lesích.

Tak skončil divoký letošní rok, který nebyl nějak velice příznivý pro žádného. Tak se ani nesplnila některá ta lidová pořekadla ze starých dob, nebo snad už asi nebudou platit v tomto věčně uspěchaném dnešním světě.

Na závěr roku 1970 podávám báseň, kterou přednesli žáci školy ohnišovské za vedení ředitelky Prušové a učitelky Ptáčkové při výroční členské schůzi JZD Ohnišov z čítanky pro 3. Ročník základní školy.

Naše ves

Z pradědečků žádný dnes nepoznal by naši ves.

Družstevníci mladí, staří společně tu hospodaří.

Lány pěkně scelené traktor oře, kombajn žne.

Nikdo se už netrmácí, stroj udělá těžkou práci

Maminka se stará o mně, tatínek zas krmí koně.

Dobře je i Vendulce – vyhraje si ve školce.

To je krásné maminko má – pračka za Vás pere doma.

Kulturní dům bude stát, jako klícka, jako hrad.

Pohádku a kraje cizí uvidíme v televizi.

Z pradědečků žádný dnes nepoznal by naši ves.

Zpracoval: Ing. Jaromír Štěpán

Něco o naší kapliče (vypsáno z kroniky obce)

Bývalý zvon, který byl za světové války zrekvírován, zřídila obec Bohdašínská v roce 1822 a ulitý byl v Hradci Králové za 256 zlatých a měl váhu 135 liber. Pokřtěný byl Antonín. Jelikož v té době ještě zvonice nestála, byl uložen v čp. 29 Josefa Čejpy, kde byl po tři léta.

Zděná zvonice byla postavena roku 1826 za rychtáře p. Josefa Příbyla čp. 52. Řemeslníci této zvonice byli bratři Josef Bělobrádek, Jan Bělobrádek a František Bělobrádek. Základ ale položil jejich otec Jan Bělobrádek, který zemřel dříve, než byla zvonice dostavěna. Roubení zhotovili Jignác Hencel mistr tesařský a jeho tovaryš Matěj Fišer. Práce tesařská stála 47 zlatých.

Prvním zvoníkem byl ustanoven Josef Vernar za roční plat 6 zlatých. V roce 1909 byla zhotovena plechová střecha na zvonici, kterou udělal Josef Sobotka, klempíř z Nového Města n. Met.

Dne 6. prosince 1917 o půl desáté dopoledne přijeli s malým ručním vozíkem do naší obce tři muži za účelem sejmutí zvonu na válečné účely. Zvoník Jan Hartman chopil se ještě naposledy provazu, by zvukem zvonu upozornil občany, že hlasu jeho více neuslyší. Za přítomnosti zástupu

lidí byl zvon těmi muži odšroubován a po provaze na zem spuštěn. Potom byl naložen na vozík a odvezen do Vanovky, kde s tamějším zvonkem společně a naposledy ve stodole odpočívaly. Naposled se na něj zvonilo 5. prosince Františce Fendrychové, staré panně, dceři Josefa Fendrycha, bývalého šenkýře na "Dupačce". Hospoda, která vyhořela 14. října 1897.

Roku 1921 na jaře se usnesl obecní výbor, aby byl pořízen nový zvon. Bylo na něho vybráno od zdejších občanů 3677 Kč. Dne 6. června se vydali do Broumova ke zvonaři Oktávu Vintrovi za účelem zhotovení nového zvonu tito občané: Jan Mach starosta, Stanislav Marek a Josef Čtvrtečka hostinský. Zvonař Oktáv Vintř s ochotou pány přijal a zaručil se, že zvon zhotoví z nejlepšího kovu. Jeho cena dle stávajících poměrů je 5077 Kč.

Dne 30. srpna byl zvon zaslán na nádraží do Nového Města nad Met. a dne 31. srpna byl přivezen panem Václavem Příbylem, povozníkem z Nového Hrádku. Pak byl odnesen čtyřmi občany, totiž: starostou Janem Machem, Matějem Čejpou, Josefem Machem a Františkem Hylenkou do starostova bytu, kde byl prozatímně uložen. Dne 7. září byl zvon stejnými občany donesen ke zvonici a byly konány přípravy k jeho zavěšení. Umístění a obložení na zvonici zhotovili: starosta Jan Mach a František Hylenka. Když bylo vše hotovo, sešli se ochotní občané a pomohli zvon do připraveného místa vyzvednout. Druhého dne 8. září na svátek Panny Marie byla po ránu zvonice slavnostně vyzdobena zdejšími dívkami. Odpoledne asi v půl třetí přišel pan farář Václav Vojnar ze Slavoňova s četným zástupem lidí, jdouce do Rokole, zastavili se u zvonice. Po krátké řeči, co vše zvon pro obec znamená, požehnal jej a na pokynutí chopil se Josef Mach provazu a poprvé na něj zazvonil. Hlas zvonu byl tak dojemný, že mnozí slzeli, dojatí tím, že po tak dlouhé době zase slyší hlas zvonu. Prvně se zvonilo ten samý den Josefu Hartmanovi, bývalému zvoníku, který toho dne ráno náhle zemřel.

Zvon byl opět zrekvírován a sundán dne 31. března 1942 panem Světlíkem a panem Bekem.

Nenašla jsem, kdy byl znovu zavěšen zvon, ale pokusím se to zjistit. Našla jsem pouze, že v roce 1948 byla zvonice nahozena.

Zpracovala: Hanka Matějčková

Atentát na Heydricha

Při pročitání kroniky jsem narazila na zajímavou věc, o kterou bych se s Vámi ráda podělila. Začnu zeširoka. Když jsem se byla podívat na památník v obci Ležáky, dočetla jsem se tam, že vysílačka, uložená v obci Ležáky v lomu, tam byla převezena z obce Bohdašín u Červeného Kostelce. Tato vysílačka byla gestapem objevena a Ležáky byly srovnány se zemí. To všichni víme.

V kronice jsem se dočetla, že po atentátu na Heydricha německé vojsko obstoupilo celou naši vesnici. Chodili od domu k domu, prohlíželi legitimace, zjišťovali osoby v domě bydlící, hledali po všech místnostech i na půdách a stodolách, jestli tam majitel někoho nepřechovává. V naší obci byl potrestán Jan Mádr čp. 19 za nevymlácené obilí třemi měsíci vězení a 15 tis. pokuty, k tomu zabrání veškerého majetku. Dále byl potrestán Josef Hrudík čp. 8 dvěma dny vězení a 250 Kč pokuty a zabrání majetku ve prospěch Říše - to vše jen pro několik kg ovsu. Janu Mádrovi byl

posléze trest zmírněn na 14 dní vězení a pokutu 2000 Kč.

O několik stránek dále jsem našla dodatek k této zprávě, napsaný až po válce panem Dobroslavem Novotným, který si Vám dovoluji citovat:

K události z roku 1942 dovoluji si podati další vysvětlení - příčinu tohoto překvapení pro naši obec, což jsem později zjistil. Tehdy jednalo se o vysílačku, která tehdy skutečně pracovala - ale měl to být Bohdašín u Červeného Kostelce. Když ráno jsme vstávali, od lesa postupovali Němci a tuším, že čtyři přišli rovnou k nám s dosti drsnou mluvou, ovšem já se nezalekl a začal jsem na ně též německy, no trochu se rozhlídli po stavení a všichni se stáhli ke vsi s nepořízenou. Později jsem se dozvěděl, že to měl být skutečně Bohdašín u Červeného Kostelce. A tak se Němci zmeškali a tamější držitel vysílačky, jak se to dozvěděl, hned vysílačku odvezl pryč a řádně ukryl. Skutečně druhý den Němci obklíčili vesnici tam, ovšem vysílačku nenašli, protože již byla pryč.

K tomu dodám, že vlastně díky naší vesnici a omylu Němců se zachránil Bohdašín u Červeného Kostelce. Pátrala jsem ještě trochu a dozvěděla jsem se, že v Bohdašíně u Červeného Kostelce Němci vystříleli asi tři domy za skrývání členů Silver A (asi). Každopádně nebyla vypálena celá vesnice. I když to odnesly Ležáky. Kamarádka mi vyprávěla, že kamarádila s klukem, jehož tatínek coby čtyřletý chlapeček jediný přežil a viděl na vlastní oči, jak mu postříleli rodinu. Protože by ho Němci odvezli asi do Německa na převýchovu, ujali se ho rychle úplně cizí lidé ze Rtně a vychovali ho jako vlastního. Tolik ke zprávě v kronice, která mě zaujala a doufám, že jsem podala zajímavou informaci i Vám.

Zpracoval: Hanka Matějčková

Základní údaje o našem zvonu

Narodil se / byl ulit/ v pátek 24. 4. 2020 na svátek sv. Jiří ve 13. hod. 23min – 13. hod. 25 min. v Brodku u Přerova.

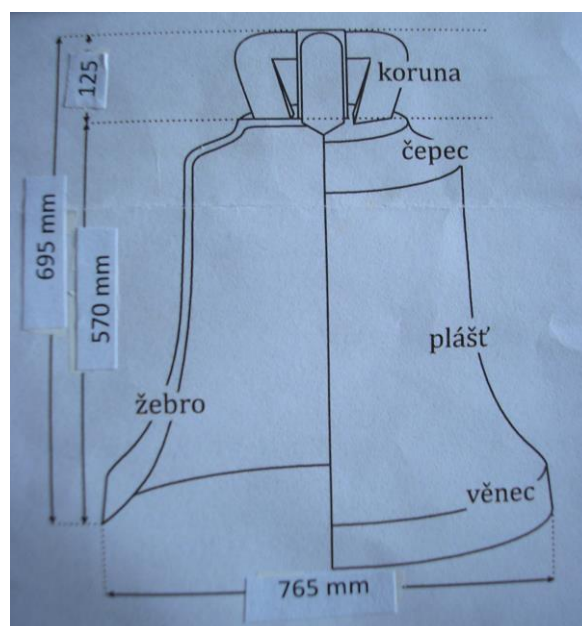
Ze země ho vyndali dopoledne 4. 5. a zazněl při prvním úderu v pondělí odpoledne na svátek sv. Floriána – patrona požárníků.

Spolu s našim zvonem se odléval i zvon Florián pro farnost Ptení .

Do Rokole ho za deště přivezli naši požárníci v pondělí 11. 5. a dopravili ho do kostela, kde bylo odhalení zvonu v 18. hod. 10 min.

Zvon je vyroben ze specifického druhu bronzy, tzv. zvonoviny / poměr 78% mědi a 22% cínu/.

Tento druh mědi je prověřen staletími pro své akustické vlastnosti jako nejlepší možný pro výrobu zvonů.

Jedním z určujících znaků zvonu je mohutnost zvonového žebra – tedy síla stěny zvonu. Žebra se pohybují od lehkých po supertěžká. Síla žebra neurčuje tón, ale má rozhodující vliv na mohutnost hlasu zvonu a dobu vyznívání. Náš zvon má střední zvonové žebro.

Zvon je vedle uměleckého díla také hudebním nástrojem.

Klíčovou vlastnost – tón zvonu /hlas/ určuje zvonové žebro.

Proto je tvar žebra nejcennějším tajemstvím zvonářských rodů. U zvonů se obvykle uvádí pouze jeden hlavní tzv. nárazový tón. Každý zvon však disponuje řadou dalších alikvotních tónů.

Náš zvon má nárazový tón cis 2. Jeho hmotnost je 286 kg.

Při rokolské pouti 13. 9. 2020 v 15 hodin bude zvon slavnostně požehnán a v pátek 18. 9. bude vyzdvížen do věže kostela v Rokoli a zavěšen v dřevěné zvonové stoličce. Poháněn bude elektrickým pohonem, jehož konstrukce zároveň umožňuje ruční zvonění.

Výzdoba zvonu

Koruna zvonu / hlava zvonu/ je závěsná talířová koruna, která umožňuje v případě potřeby pootočit zvon bez vyjmutí ze závěsného zařízení zvonu.

Výzdobu našeho zvonu provedl výtvarník Stanislav Nika.

V horní části zvonu je 12 šesticípých hvězd. Biblický podklad pro tuto symboliku je stejný jako u evropské vlajky. Najdeme ho ve 12 kapitole knihy zjevení, verš 1: „ Na nebi se objevilo velkolepé znamení: Žena! Slunce ji halí, měsíc má pod nohama a dvanáct hvězd věncí její hlavu. Šesticípá hvězda je i ve znaku naší obce.

Napsala: sestra Magdaléna

Několik zajímavých tipů na výlet do blízkého okolí

Nedávno jsem navštívila v Polsku na polské straně Krkonoš obec Kowary, kde je muzeum miniatur. Je to venku, krásná parková úprava, můžete si posedět na lavičkách, dát si kávu a zákusek a projít se a prohlédnout si zmenšené budovy. Kowary jsou věnovány Dolnímu Slezku, takže budovy jsou odtamtud. Zámky, kostely, lidové stavby, vše vyrobeno do nejmenších detailů. Nejvíc se mi líbil zámek Książ z Walbrzychu. Jezdí okolo i malý nacistický obrněný vláček s pokladem, který se má údajně v dolech pod tím zámkem od války skrývat. Pak se mi líbila zmenšená Sněžka.

Na tu se dá vylézt, poštovnu a to polské Ufo jsem měla ani ne po kolena. Zrovna mi telefonovala Péťa a ptala se, kde jsem. Tak jsem řekla, že na Sněžce a Péťa říkala: "jsi dobrá, mami". Tak jsem se zasmála a řekla, že na té v Kowarech. Ivo mi pak natočil vtipné video, kde si hraju na Krakonoše z toho našeho večerníčku a překračuju budovy na Sněžce jak on hory.

Podobné muzeum je i v Klodzku, tam jsou budovy z celé Evropy. Je to tam také moc hezké. Jinak jsem byla v Janských lázních na Stezce v korunách stromů. Doporučuji, moc se mi to líbilo. Z vrcholu je hezký výhled a dozvíte se cestou na vrchol dost zajímavostí. Dolů se dá jet tobogánem, ale to jsem si netroufla. Raději jsem to sešla. Celá stezka je bezbariérová, výstup je nenáročný, mohou to vyjet i vozíčkáři.

Krásná je i Stezka v oblacích na Dolní Moravě a pro rodiče s dětmi doporučuju na Dolní Moravě parky pro děti - Vodní park, Pískový park a Lesní park. Děti se tam opravdu vyřádí.

Pro rodiny s dětmi doporučuji Fajn park v Chlumci nad Cidlinou nebo farmu Venet u Broumova. Pro dospělé určitě nově opravený klášter v Broumově a nebo zámek Nové Hrady u Toulouvcových maštálí. A pokud se nechcete tlačit v davu s polskými turisty v Adršpachu, mnohem lepší je se projít v klidu po Broumovských stěnách nebo v Polsku kousek od Kudovy v Bledných skalách – Stolove hory.

Přeju Vám krásné klidné léto plné krásných zážitků a zasloužené dovolené.

Napsala: Hanka Matějčková

Slimák, nepřítel zahrad

Plzák španělský (*Arion lusitanicus*) se stal celoevropskou pohromou. Před 50 lety se začal z Pyrenejského poloostrova šířit spolu se zemědělskou činností, vajíčka i malí slimáci se jako černí pasažéři vozili s převáženou zeleninou. Brzo obýval celou Evropu a dostal se až do USA. U nás byl poprvé spolehlivě určen v roce 1991 a od té doby se v kulturní krajině šíří jako lavina.

Rozmnožování: Plicnatí plži, mezi které patří i plzák španělský, jsou hermafroditi, to znamená, že jsou obojetného pohlaví, i když sami sebe oplodnit prakticky nemohou. Kopulace hermafroditů spočívá ve výměně spermií mezi dvěma jedinci a výhodou je, že klást vajíčka pak může každý z nich. V podmínkách střeoevropského klimatu má plzák španělský jednu generaci do roka, kopuluje jednou ročně v časově relativně krátké době na konci června a vajíčka klade od poloviny srpna do konce září, někdy až do poloviny prosince.

- Jeden plž může naklásť 4 až 7 snůšek, dohromady až 225 vajíček.
- Když jsou příznivé teploty, líhnou se první mláďata už za měsíc po naklazení vajíček.
- Jestliže je mírná zima, malí, přezimující jedinci do délky 1,5 cm mohou vylézat již v lednu (!), pokud teplota vystoupí nad 4 °C.
- Vajíčka kladená v září a později většinou přezimují a plzáci se z nich vylíhnou až příští jaro.
- Z většiny ozimých vajíček se mladí jedinci líhnou obvykle od prvních dubnových dní.

- V květnu až červnu pak jsou zaznamenávány nejmasovější výskyty tohoto škůdce.

Škody na poli i na zahradě: početné výskyty jsou kolem míst prvotního zavlečení a tam, kde je dostatek synantropních stanovišť (vyskytujících se v blízkosti lidských obydlí a využívajících změn prostředí způsobených člověkem) nebo v jinak člověkem významněji pozměněné krajině. Během posledních let bylo i na našem území zaznamenáno mnoho případů silného lokálního přemnožení. Přednost dává drobným zahrádkám nebo zapleveleným a hustě zarostlým neudržovaným plochám ve větších sídlech. S oblibou vyhledává zastíněná místa pokud možno s vysokou vegetací, jakými jsou hustě zarostlé meze nebo příkopy podél komunikací. Při vhodném počasí (po dešti) plži pronikají na zemědělské plochy (včetně velkých honů) za potravou. Tyto větší druhy jsou schopny se přes noc přesunout až na vzdálenost 50 m a poškozují především okraje porostů, které souvisí s neobdělávanou půdou a se zahradami.

Hlavní důvody kalamitních přemnožení plzáka:

Plzák španělský je schopen se přizpůsobit nejrůznějším typům stanovišť. Je schopen velice efektivně využívat volnou část ekologické niky, proto se kalamitně přemnožuje zpravidla v silně změněné a narušené krajině, kde je více či méně porušena ekologická stabilita a rovnováha. To znamená, že se zde vyskytují náhradní, nestabilní a často výrazně ochuzená rostlinná a živočišná společenstva, kde po druzích, které vlivem změn vymizely, zůstalo volné místo (nemyslí se jen fyzicky, ale také ve využívání zdrojů, v potravních řetězcích, mezidruhových vztazích atd.). Druhy, jež jsou schopny se přizpůsobit, pak mohou toto volné místo rychle zaplnit.

Dalším faktorem, který hraje ve prospěch plzáků, je, že se jedná o nepůvodní druh v prostředí, kam nepatří. To má za následek, že zde nejsou vytvořeny funkční biologické vztahy mezi plzáky a jejich potenciálními predátory a parazity. Pak jsme svědky jejich „nepochopitelného“ přemnožení. Proto jako jeden z podstatných důvodů dosavadní úspěšnosti tohoto druhu je nedostatek přirozených nepřátel a parazitů, kteří se s ním doposud nestihli na nová působiště rozšířit. Přitom živočichů, v jejichž jídelníčku hrají důležitou úlohu nazi plži, je i v naší fauně celá řada. Dospělí jedinci však dorůstají až dvanácti centimetrů délky, a to si na ně již mnoho menších živočichů netroufne. Parazitě, běžně napadající zástupce rodu plzák vyskytujících se v Česku už dlouhou dobu, nejsou z neznámých důvodů v případě plzáka španělského zatím příliš úspěšní.

Nevzdávejte se a buďte důslední. Slimáky sbírejte, nastražte pasti, aplikujte biologickou ochranu..... A zahrada se navrátí k původní rovnováze.

Rady, jak se jich zbavit

Překážky v jejich cestě:

- pepř, zajímavá je i metoda mulčování listů kapradin nebo rajčat, vápno, popele, písek, jedlové a smrkové jehličí, rákosová drtina, tlučené vaječné skořápky, skořápky z vlašských ořechů, rovněž plže odradí.
- Za suchého počasí záhony, které chceme ochránit, ohradíme nejméně 15 cm širokým pruhem pilin, které zalijeme silným českým turkem i se sedlinou. Při snížení účinku po dešti je nutné piliny opakovaně polévat. 1 až 2% roztok kofeinu je pro plže smrtelným jedem. Místo kávy možno vyzkoušet sypaný černý čaj.
- Pivní koupel, stačí nalít do kelímku třeba od jogurtu nebo uříznuté petky, zapustit do země a za několik hodin už můžeme lovit opilé slimáky. Pivo musíme pravidelně dolévat.

- Ohrady kolem celého záhonu ze zapaštěného nerezového nebo pozinkovaného plechu s okrajem zahnutým směrem ven ze záhonu – takový okraj se slimákům špatně přelézá. Plech musí být vysoký přinejmenším 15 cm a vždy zahloubený minimálně 10 cm v půdě proti podlézání a větší stabilitě ohrady. Musíme hlídat, aby přes plech nic nerostlo nebo se nezachytilo a vytvořil se tak most pro plzáky.
- Některé rostliny slimákům nechutnají, dokonce je i odpuzují, například Levandule, Kopr, Šalvěj, Česnek, Cibule, Bodláky, Měsíček, Kostival, Chrpa, Hortenzie, Pivoňka, Pelyněk, Petržel, Tymián, Kosatec, orlíček, bergénie, oměj, rozchodník, kontryhel, zvonek, řeřicha, pryšec apod. Tyto rostliny je vhodné vysazovat na okraje zeleninových, trvalkových a jiných záhonů.

Průběžné, trpělivé a neustálé **sbírání** plzáků je pracné, ale velmi účinné. Sbíráme je nejlépe brzy ráno s baterkou, ideálně krátce po dešti. Na malých zahradách je to všestranně nejefektivnější metodou.

Další přirozený způsob, jak se na zahradě vypořádat se slimáky, je pořídit si **speciální kachnu** – indického běžce. Plzáky miluje. Jedna kachna nasbírá za den v průměru skoro 1 kg plžů.

Účinnou biologickou ochranou jsou také **parazitické hlístice** Nemaslug. Hlístice asi 1mm, aktivně vyhledávají tělo slimáka, v kterém se spolu s bakterií, s kterou žije v symbióze usídí, což vede k uhynutí plže. Hlístice se aplikují postřikem na provlhčenou půdu. Nevýhodou parazitických hlístic je, že neúčinkují na větší jedince.

Granule proti slimákům - s fosforečnanem železitým je velké lákadlo. Navíc je velmi rychle nasytí, a tak poměrně rychle ztratí zájem o konzumaci rostlin. Nasycení plži se uchylují do svých úkrytů pod zemí, kde následně působením fosforečnanu železitého uhynou. Díky tomu odpadá nepříjemná část se sběrem mrtvých škůdců. působí jak na mladší tak i na starší jedince.

Granule proti slimákům s metaldehydem, který je nejméně škodlivý chemický moluskocid. Po nanesení na půdu granule začnou ze sebe uvolňovat aromatické látky lákající slimáky k pozření. Při konzumaci či kontaktu s granulemi začne metaldehyd vyvolávat u plžů nadměrné vylučování slizu, následkem čehož slimák uhynie.

Přeji Vám pevné nervy při boji se slimáky.

Připravila: Jana Petrů
(čerpáno z internetu)

A na závěr trochu humoru ☺

To nevymyslíš (aneb nejlepší příhody píše život)

Jedna maminka jela se svými dospělými syny autem. Kluci poslouchali hudbu. Po nějaké době maminka poprosila " Kluci, pusťte mi něco z mého mládí", myslela Míšu Davida, Abbu, Elán atd. prostě osmdesátky. Jeden ze synků hledal, hledal a nakonec s vážnou tváří pustil - Ktož jsou boží bojovníci

A druhá příhoda - jeden studentík vysoké školy v Hradci Králové se okolo čtvrté ráno vracel ze studentské párty ve značně unaveném stavu zpátky do svého studentského bydlení lidoprázdným Hradcem. Šněruje si to po nábřeží, když tu proti němu v poklidu kráčí žirafa. "Ty vole, já už nebudu chlastat, už vidím žirafy" říká si studentík. Došněruje si to do bytu a usne. Když se vzbudí z kocoviny, dočte se, že v noci v Hradci utekla cirkusákům žirafa.

Zpracovala: Hanka Matějčková

Pár tipů na akce v našem okolí.

DOBRUŠSKÉ LETNÍ MUZICÍROVÁNÍ 2020

Klikni pro zavření fotky, klikni a táhni pro po

Archlebovy sady každou prázdninovou neděli

- 5. 7. **KAPELA DOBRUŠSKÉ ZUŠ**
pod vedením pana učitele Vladimíra Tošovského (pop, rock)
- 12. 7. **JK BAND** (pop, rock)
- 19. 7. **SKAUTSKÁ KAPELA** (dechovka)
- 26. 7. **MEMORY** (pop, rock)
- 2. 8. **STAROPRAŽŠTÍ PARDÁLOVÉ** (staropražské lidové)
- 9. 8. **COMBI** (pop, rock)
- 16. 8. **FUKANEC** (country)
- 23. 8. **STREJCI** (pop, rock)

u SC – Kina 70 na schodech

- 30. 8. **VALANKA** (dechovka)

začátek v 18 hodin **občerstvení zajištěno, vstup ZDARMA**

700 KONCERTY SE KONAJÍ ZA KAŽDÉHO POČASÍ

25. 7. se koná v Olešnici v O.H. pouťová zábava od 20 h.

8. 8. se koná 17. ročník soutěže o bohdašínskou proudnici od 9:30 h a odpoleden cca 14 h jsou soutěže na lávce.

15. – 16. 8. se koná v Náchodě na zámku „pohádkový víkend“. Prohlídky s pohádkou čertův poklad jsou od 9.30 – 16 h.

22. 8. pořádají v Přepychách soutěž netradičních plavidel od 14 h.

V třetím čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

10. července	paní Anna Častorálová	Rokole	89 let
25. července	pan Bohuslav Štěpán	Bohdašín	91 let
27. července	paní Miluše Křištofová	Rokole	94 let
31. července	paní Božena Mádrová	Bohdašín	87 let
7. srpna	pan Gerhard Mach	Bohdašín	80 let
16. srpna	pan František Dyntar	Bohdašín	84 let
20. srpna	paní Jana Svobodová	Rokole	87 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petřů

SDH Bohdašín v Or. h.

Vás srdečně zve na

17. ročník

Soutěže v požárním útoku

**O Bohdašínskou
proudnicí**

V sobotu 8. srpna od 9:30

a od 14:00 bude následovat:

BOHDAŠÍNSKÁ LÁVKA s večerní ZÁBAVOU

Hudba: Combi

Vstupné: 50 Kč

V okolí hasičské zbrojnice

Občerstvení zajištěno

**Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i Bydla krásné léto,
dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.**

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 13. 7. 2020 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na petru.jana.29@seznam.cz.